

Yaratıcı Çağda Avrupa*

Richard Florida'nın ABD ile ilgili olarak hazırladığı "The Rise of the Creative Class – Yaratıcı Sınıfın Yükselişi" başlıklı çalışmanın Avrupa bazında devamı niteliğini taşıyan bu rapor, ekonomik büyüme ve kalkınmanın teknoloji, yetenek ve hoşgörüden kaynaklandığını çeşitli ampirik bulgular desteğinde ileri sürmektedir. Buna göre önümüzdeki dönemde teknoloji, yetenek ve hoşgörüyü birarada buluşturan ülkeler ekonomik büyüme açısından avantajlı konuma geçeceklerdir.

Ekonominin itici gücü olan yaratıcılığın bu üç önşartının birarada bulundurulması küresel rekabetin odağını oluşturmaktadır. Bu rekabette hedef ise yetenekli insanları çekmek ve elde tutmak için her türlü farklılığa hoşgörü ile yaklaşmak ve bu önemli kaynakla teknolojiyi birleştirme şeklinde özetlenebilir.

Çalışmada, 14 Avrupa ülkesi ile ABD ile ilgili olarak derlenen veriler kullanılarak bu üç unsurdan her biri için birer endeks, bunlardan hareketle de Yaratıcılık Endeksi, Yaratıcılık Eğilim Endeksi ve bu ikisinin ortak sonucunu gösteren Yaratıcılık Matriksi oluşturulmuştur.

Endeksler, İsveç, Hollanda, Belçika ve Finlandiya'nın yaratıcılıkta ABD'ye karşı ciddi rakipler haline geldiğini, genel kanının aksine ve özellikle Hoşgörü Endeksi'nde gerilerde kalmasının işaret ettiği sebeplerle ABD'nin yabancı yetenekleri çekmede artık alternatifsiz olmadığını ortaya koymaktadır.

* Richard Florida ve Irene Tinagli tarafından hazırlanan ve Europe in the Creative Age (February 2004) başlıklı rapor APK Kurulu Daire Başkanı Hasan Kaymak tarafından geniş bir özet halinde tercüme edilmiştir. Önsöz Londra merkezli bir düşünce kuruluşu olan DEMOS'un Müdürü Tom Bentley'e aittir.

YARATICI ÇAĞDA AVRUPA

Önsöz*

1992-2000 yılları arasında ABD ekonomisi reel olarak yüzde 36 büyürken AB ülkeleri bir bütün olarak yüzde 19 reel büyüme gerçekleştirdi. Son yirmi yılda Avrupa’da gerçekleştirilen büyük yapısal reformlara rağmen hem şimdiye kadar ki performanstaki hem de geleceğe yönelik beklentilerdeki farklılıkta en önemli rol verimliliğe ait.

Son verilere göre her ne kadar 1990’ların teknoloji destekli sıçraması sürdürülebilir değilse de, ABD’de verimlilik hızla artmaya devam ederek 2002’de göz kamaştırıcı yüzde 4.8 oranına ulaştı. Bu dönemde Avrupa, saat başına ürün oranı ABD’den yüksek olan Norveç, Belçika, Fransa, Hollanda, Almanya ve İrlanda dışında, verimliliği artırma çabasında idi.

Küresel rekabet ortamında artan verimliliğin diğer yüzü ise ABD’de endişelere yol açan istihdamı arttırmayan ekonomik toparlanma.

Avrupa’nın sorununa ilişkin değişik teşhisler mevcut olsa da, ABD modelinin, teşebbüs kültürü, esnek düzenlenmiş işgücü piyasası, eyaletler ve bölgeler arası rekabet, dünya standardında bilim ve teknoloji kuruluşları ve göçmenlere açıklıktan oluşan temelleri gelecek nesilde rekabet gücü için en kuvvetli konumu sağlayacaktır.

Raporun ortaya koyduğu en önemli husus yatırım, teknoloji, beşeri sermaye ve büyüme arasındaki ilişki hakkındaki klasik varsayımların eksiklikleridir. Sanayileşmiş ülkeler için iş ve büyüme bilginin yaratılıp uygulanması yoluyla değer katılabileceği sektörlerdedir. Ancak, Florida, rekabet gücü literatürünün varsaydığı şekilde kişilerin yatırım ve teknolojinin toplandığı yerlere gitmesinden ziyade şirketlerin giderek artan şekilde yeteneklerin peşine düşeceğini gösterdi. Daha önemlisi, yeni yaratıcı sınıf belirli bir “kalitede” yerlerin çekimi altında; farklılığın kabul gördüğü ve kültürel yaratıcılığa kolayca ulaşılan açık ve zengin çeşitli toplumlar.

Sonuç; yeni ekonomi teknoloji, yetenek ve hoşgörüyü bir arada buluşturan yerlerde hızla büyüyecektir.

Genel Bilgi

Yaklaşık bir yüzyıl önce tarımsal sistemden sanayi sistemine geçen Avrupa ve ABD bugünlerde sanayi ekonomisinden yaratıcı ekonomiye doğru bir dönüşümden geçiyor. Yüzyıl kadar önce çalışan nüfusun yüzde 10’undan azı yaratıcı sektörde çalışır iken bu oran 50’lerde hala yüzde 15’in altında idi. Son yirmi yıldır yaratıcılığın ekonominin itici gücü haline gelmesi neticesinde bugün, bilim ve mühendislik, araştırma ve geliştirme, teknolojiye-dayalı

* DEMOS Müdürü Tom Bentley tarafından kaleme alınmıştır.

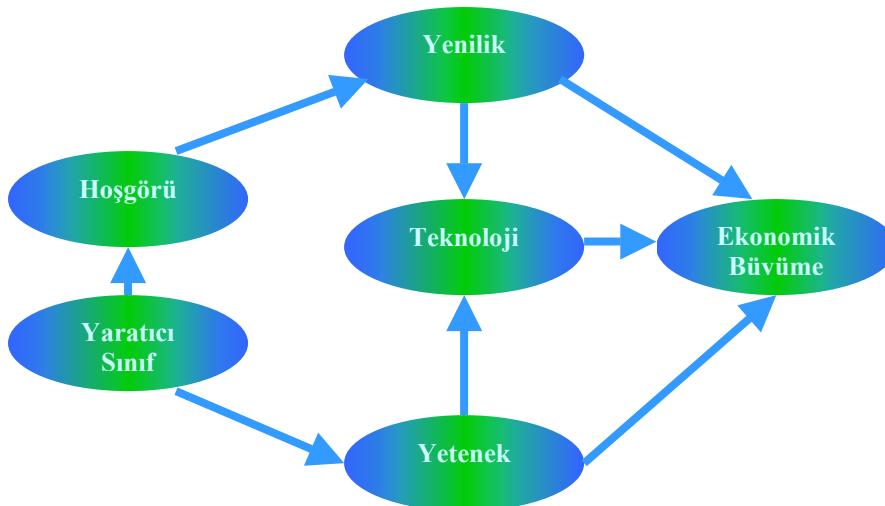
sanayiler, sanat, müzik, kültür, estetik ve dizayn sanayileri, bilgiye-dayalı sağlık, finans ve hukuk meslekleriyle uğraşanların oluşturduğu bu oran sanayileşmiş ülkelerde yüzde 25-30 arasında.

Yaratıcı ekonomide büyük bir üstünlüğe sahip olduğu varsayılan ABD'nin önemli avantajları mevcut ise de konumu daha zayıf. Kişilerin daha hareketli olduğu, liderliğin kolayca kazanılıp kaybedildiği bugünün akışkan ekonomilerinin meydana getirdiği bu ortamda, Amerikan Rekabet Konseyi, hem de Amerikan yüksek teknolojisinin dünyaya hakim olduğunun düşünüldüğü bir dönemde “diğer ülkelerin yenilik altyapısına yönelik çabalarını artırırken kendilerinin bu altyapının erimesine izin verdiklerini” belirten bir rapor yayımladı.

Küresel rekabetin anahtar unsuru artık mal ve hizmet ticareti ya da sermaye akımı değil insanlar için rekabettir. Bu raporun başlangıç önermesi geleceğin ekonomik liderlerinin maliyet-etkin imalatın ve temel iş süreçlerinin gerçekleştirildiği küresel merkez haline gelen Çin ve Hindistan gibi yükselen devler değil, insanların yaratıcı yeteneklerini en iyi şekilde harekete geçirebilen ve dünyanın her tarafından yaratıcı yetenekleri çekebilen ülkeler ve ülkelerin bu nitelikteki bölgeleri olacaktır.

Yukarıdaki paragrafta yer alan önerme “The Rise of the Creative Class – Yaratıcı Sınıfın Yükselişi” adlı raporda ortaya konan ekonomik büyüme teorisine dayanmaktadır. Bu teoriye göre, ekonomik büyüme ve kalkınma teknoloji, yetenek ve hoşgörüden kaynaklanır. Geleneksel modellere göre ekonomik büyüme ve kalkınma işlerden, şirketlerden ya da teknolojiden gelmektedir. Beşeri sermayecilere göre ise, eğitilmiş insan kaynakları kalkınmanın itici gücüdür. Bu çalışma ve yukarıda adı geçen raporda ilave edilen üçüncü faktör ise hoşgörü. Hoşgörü ülkelerin ve bölgelerin yaratıcı kabiliyetlerini harekete geçirmede ve yetenekliler için rekabete girmede hayati etkiye sahiptir. Yeni kişi ve görüşlere açıklık ve kişilerin girişine yönelik düşük engeller olarak tanımlanabilen hoşgörü bu yeni ortamın hayati unsurudur.

Grafik 1: Hoşgörü, Yaratıcılık ve Ekonomik Büyüme

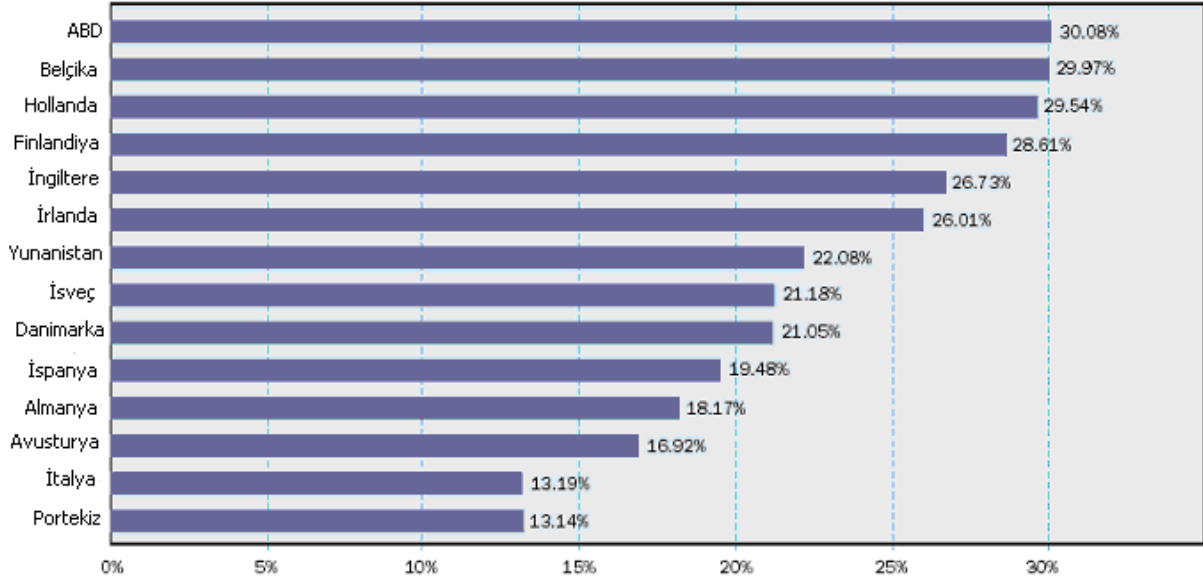
Avrupa'da Yaratıcı Sınıf – Avrupa-Yaratıcı Sınıf Endeksi

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerinden istifade edilerek 13 AB ülkesindeki Yaratıcı Sınıfı ölçmeye mahsus kıyaslanabilir ölçüler üretildi. Avrupa-yaratıcı sınıf endeksi ise ILO'nun, toplam istihdamın yüzdesi cinsinden olmak üzere bilim adamları, mühendisler, sanatçılar, müzisyenler, mimarlar, yöneticiler, profesyoneller ve yaratıcı ya da kavramsal görevlerle ilgili diğer işlerle işteğal edenleri kapsayan mesleki sınıflandırmalarına istinaden hazırlandı.

Endekse göre (Grafik 2 ve 3):

- Yaratıcı sınıf, 14 Avrupa ülkesinden 7'sinde işgücünün yüzde 25'inin üzerinde ve 3'ünde –Hollanda, Belçika ve Finlandiya- ise işgücünün hemen hemen yüzde 30'unu oluşturuyor. Bu üçüyle birlikte İngiltere, İrlanda ve Danimarka'da yaratıcı sınıf mavi-yakalı işçilerden daha fazla.
- Ancak bütün ülkeler yaratıcı ekonomi ve yaratıcı meslekler yapısına geçiş yapabilmiş değil. Örneğin, İtalya ve Portekiz'de yaratıcı sınıf işgücünün yüzde 15'inin altında.
- İrlanda 1995'ten bu yana yaratıcı mesleklerde yıllık ortalama yüzde 7.6 artış gerçekleştirerek en yüksek büyüme oranına ulaştı.

Grafik 2: Avrupa Yaratıcı Sınıf Endeksi
Toplam istihdamın yüzdesi olarak yaratıcı meslekler (2000)

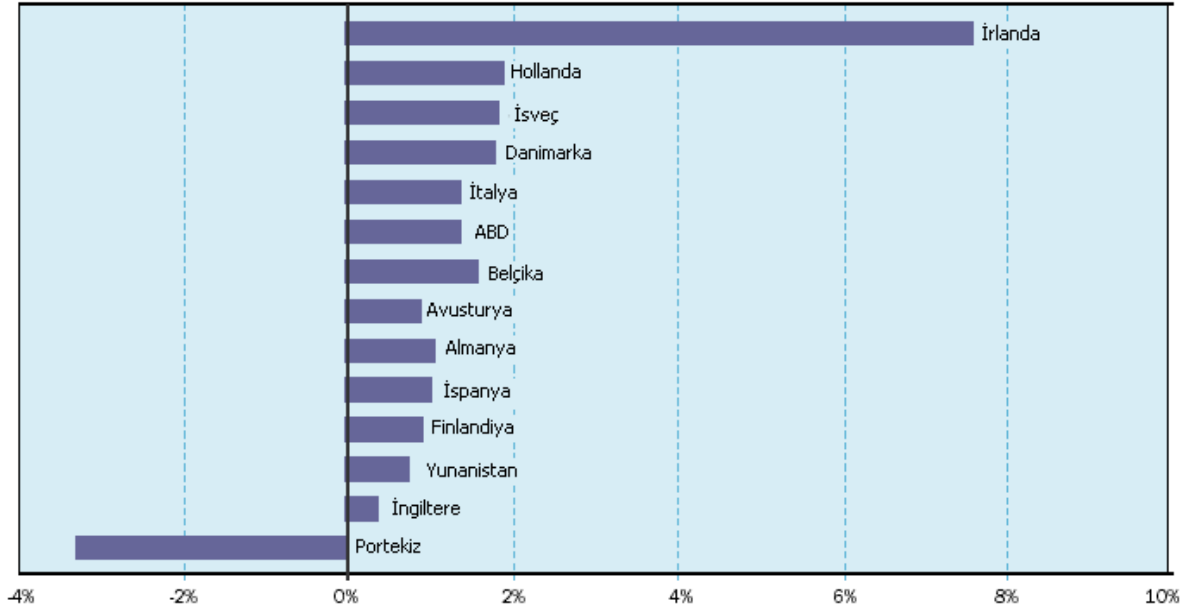

Kaynak: Avrupa ülkeleri için ILO, LABORSTA Labour Statistics Database, <http://laborsta.ilo.org>, ABD için US Bureau of Labor Statistics.

Not: Avrupa ülkelerine ilişkin tüm veriler ISCO-88 standardına göre tasnif edilmiştir. İrlanda, İngiltere ve ABD için son ulaşılabilir yıl 1999, Belçika için 1998; tüm diğer ülkeler için ise 2000 yılı rakamları.

Grafik 3: Avrupa-Yaratıcı Sınıfta Büyüme

Yaratıcı mesleklerde değişim (1995- ulaşılabilen son yıl)

Not 1995'ten ulaşılabilen son yıla kadar değişim ölçülmüştür. Danimarka, Hollanda ve İngiltere: 1995-1998; Belçika: 1995-1998; İrlanda ve Finlandiya:1995-1999; İsveç: 1998-2000. Tüm diğer ülkeler: 1995-2000

Kaynak: ILO, LABORSTA Labour Statistics Database, <http://laborsta.ilo.org>'dan alınmıştır.

Avrupa-Yetenek Endeksi

Yaratıcı sınıf endeksi ile 25-64 yaş arasında en az lisans seviyesine sahip kişilerin nüfusa oranına dayanan **Beşeri Sermaye Endeksi** ve bin işçiye düşen araştırmacı bilim adamı ve mühendis sayısına dayanan **Bilimsel Yetenek Endeksinin** birleştirilmesi sonucunda Avrupa-Yetenek Endeksi oluşturulmuştur.

Tablo 1

Avrupa Yetenek Endeksi		Yaratıcı Sınıf	Beşeri Sermaye*	Bilimsel Yetenek
Sıra	Skor			
1.	ABD	15.00	15.00	11.41
2.	Finlandiya	13.22	14.27	15.00
3.	Hollanda	12.86	14.73	7.13
4.	Belçika	10.95	14.95	8.63
5.	İngiltere	10.81	13.33	7.82
6.	İsveç	10.72	10.56	11.92
7.	İrlanda	9.48	12.97	7.23
8.	Almanya	9.25	9.06	8.57
9.	İspanya	8.31	9.72	5.32
10.	Danimarka	8.21	10.50	9.12

11. Fransa	7.93	--	5.92	8.67
12. Yunanistan	7.61	11.01	6.37	3.63
13. Avusturya	6.81	8.44	3.50	6.86
14. İtalya	5.86	6.58	4.91	4.70
15. Portekiz	5.37	6.55	3.67	4.62

Not: 2'nci sütundaki rakamlar 0-15 arasındaki ölçekte her bir ülkenin genel yetenek skorunu göstermektedir. 3 ile 5'inci sütunlardaki rakamlar ise tekil göstergelere dayalı skorları göstermektedir. Kaynaklar: Creative Class Index: ILO, Laborsta, 2002; Human Capital: OECD, Education at a Glance, 2001 (veriler 1998'e ilişkindir); Scientific Talent: Towards a European Research Area. Key Figures 2001. Special Edition Indicators for benchmarking of national research policies, European Communities, 2001, Figure 1.1.1, (veriler Portekiz için 2000'e, Belçika, Yunanistan, İrlanda, İtalya, Finlandiya ve İsveç için 1999'a, ABD için 1997'ye, diğer ülkeler için 1998'e ilişkindir).

* OECD, beşeri sermaye endeksinde kullanılan temel gösterge olan yüksek eğitime ilişkin sınıflandırma yönteminde yakınlarda değişiklik yapmıştır. Burada kullanılan 1998 ölçüsü OECD'nin Tip A olarak isimlendirdiği "dört ya da fazla yıllık uzun dönem dereceleri"dir. Yakın zamanlardaki OECD raporlarında yüksek eğitim Tip A ve Tip B'yi de içerecek şekilde yeniden tanımlanmıştır

Tablo farklı yetenek ölçütleri arasında yakın bir bağ olduğunu göstermektedir. Tablo 1'de görüldüğü üzere Finlandiya ve Hollanda ABD'yi yakından takip ediyor, Fransa, Yunanistan, Avusturya, İtalya ve Portekiz ise bu yarışta geride kalanlar.

Avrupa-Teknoloji Endeksi

Bu endeks ise üç ayrı ölçüte dayanmaktadır: GSYİH'nın yüzdesi cinsinden araştırma ve geliştirme harcamalarından oluşan Ar-Ge Endeksi, milyon kişi başına patent başvurusu sayısına dayanan Yenilik Endeksi ve milyon kişi başına biyoteknoloji, bilgi teknolojisi, ilaç ve uzay gibi alanlarda yapılan patent başvurusu sayısına dayanan İleri Teknoloji Yenilik Endeksi. Son iki veri ABD Patent ve Marka Ofisi verilerinden alınmıştır. Dolayısıyla Avrupa Patent ve Marka Ofisi'nden alınan verilerde durum farklı olmaktadır: ABD genel patent sayısında 6'ncı sıraya gerilemektedir.

Tablo 2

Teknoloji Endeksi		Yenilik	Yüksek Teknoloji Yenilik	Ar-Ge
Sıra	Skor			
1. ABD	15.00	15.00	15.00	10.62
2. İsveç	10.92	9.33	5.25	15.00
3. Finlandiya	9.57	6.14	6.39	13.38
4. Almanya	6.97	6.33	2.56	9.97
5. Danimarka	5.89	4.48	3.08	8.39
6. Hollanda	5.83	4.43	3.49	7.86
7. Belçika	5.35	4.19	2.28	8.03
8. Fransa	5.34	3.29	2.37	8.80
9. İngiltere	5.01	3.43	2.56	7.58

10. Avusturya	4.39	3.67	1.00	7.22
11. İrlanda	3.09	2.05	0.68	5.64
12. İtalya	2.40	1.52	0.75	4.22
13. İspanya	1.55	0.38	0.18	3.65
14. Portekiz	1.19	0.05	0.02	3.16
15. Yunanistan	0.83	0.10	0.09	2.07

Not: 2'nci sütundaki rakamlar 0-15 arası ölçekte her bir ülkenin genel Yetenek skorunu göstermektedir. 3 ila %'inci sütunlardaki rakamlar ise tekil göstergelerdeki skorları gösteriyor.
Kaynaklar: Innovation Index and R&D Index: USPTO veriler- as reported by: European Commission, DG Research, Towards a European Research Area tarafından bildirildiğine göre. Key Figures 2001. Special Edition Indicators for benchmarking of national research policies, European Communities, 2001, figures 3.1.3 and 2.1.1; High Tech Innovation Index: USPTO verileri: European Commission, Commission Staff Working Paper, 2001 Innovation Scoreboard, Brussels, 14.09.2001 SEC(2001)1414, figure 2.3.2 ile bildirildiğine göre.

Avrupa-Hoşgörü Endeksi

Rise of the Creative Class adlı raporda çingenelere, eşcinsellere ve göçmenlere açıklık ile bölgelerin yenilik, ileri teknoloji sanayinin geliştirilmesi ve yüksek katma değerli ekonomik büyüme arasında kuvvetli bir ilişki olduğunu tespit etmişti. Kanada ile ilgili bir çalışmada bu ülkede belirtilen bağlantının daha kuvvetli olduğunu ortaya koymuştu. Berkeley'deki Kaliforniya Üniversitesi'nden Annalee Saxenian 1990'larda Silikon Vadisinde kurulan ileri teknoloji işletmelerinin yaklaşık üçte birinin göçmenler tarafından kurulduğu bulgusuna ulaştı. Michigan Üniversitesi'nden Ronald Inglehart'ta, birkaç onyıllık sürede iki düzineden fazla ülkeyi içeren Dünya Değerleri Anketi adlı kapsamlı çalışmasında, **hoşgörü ile hem ekonomik büyüme hem de siyasal demokrasi arasında güçlü bir bağlantı olduğu sonucuna vardı.**

Vurgulanması gereken nokta, lafzen göçmenler, çingeneler ya da eşcinsellerin ekonomik büyümeye neden olduğu değil, bunların çok sayıda mevcudiyetinin o toplumda temel kültürün yaratıcılığa açık ve buna imkan veren niteliğinin göstergesi olmasıdır.

Bahsedilen grupların sayılarına ilişkin bilgi mevcut olmadığı için Avrupa-Hoşgörü Endeksi üç ölçütle ilgili geniş kapsamlı genel tavır anketlerinden hareketle hazırlanmıştır.

Tablo 3

Avrupa-Hoşgörü Endeksi		Tavırlar	Değerler	Kendini İfade
Sıra	Skor			
1. İsveç	15.00	14.81	15.00	15.00
2. Danimarka	12.09	12.47	10.41	13.24
3. Hollanda	11.42	12.66	7.59	13.85
4. Finlandiya	9.49	13.83	7.50	7.03

5. Almanya	9.45	10.32	10.59	7.30
6. Avusturya	7.76	11.10	2.06	10.00
7. İngiltere*	7.70	11.30	2.44	9.26
8. Fransa	7.38	10.91	4.59	6.55
9. Belçika	7.35	9.35	4.50	8.11
10. İtalya	7.17	13.44	1.69	6.28
11. İspanya	6.57	15.00	0.84	3.78
12. Yunanistan	5.58	5.65	6.84	4.19
13. İrlanda	4.22	12.66	-8.63	8.58
14. ABD	3.07	n.a.	-4.97	11.08
15. Portekiz	1.99	11.10	-8.34	3.18

Not: 2'nci sütundaki rakamlar her bir ülkenin 0-15 arası genel Yetenek skorunu, 3 ila 5'inci sütunlardakiler ise tekil göstergelerdeki skorları göstermektedir.

* Değerler Endeksi ile Kendini İfade Endeksi'ndeki rakamlar Kuzey İrlanda dışında Britanya'ya, Tavr Endeksi ise Kuzey İrlanda dahil Britanya'ya ilişkindir.

Kaynak: European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia, EUMC Information and Communication, Media Release 194-3-E-05/01; Vienna, 2001; Thalhammer et Al., (2001), Attitudes towards minority groups in the European Union - A special analysis of the Eurobarometer 2000 survey on behalf of the European Monitoring Center on Racism and Xenophobia, SORA, Vienna (Table 6); Ronald Inglehart, World Values Survey (<http://wvs.isr.umich.edu>).

Tavırlar Endeksi Avrupa İrkçılık ve Yabancı Düşmanlığı İzleme Merkezi (European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia - EUMC) tarafından yapılan Avrupabarometre Anketi'nin (Eurobarometer Survey) sonuçlarına ve bu kuruluş için Sosyal Araştırma Analiz Enstitüsü (Institute for Social Research Analysis - SORA) tarafından yapılan sınıflandırmaya dayalı olarak azınlıklara yönelik tavrın bir göstergesidir. SORA ankete dahil Avrupa ülkeleri nüfusunu dört gruba ayırmıştır: hoşgörüsüz, kararsız, pasif hoşgörülü, aktif hoşgörülü.

Tavırlar Endeksi EUMC'nin pasif ya da aktif hoşgörülü olarak sınıflandırdığı denek yüzdesine göre oluşturulmuştur.

Değerler Endeksi bir ülkenin modern ya da laik değerlere karşı ne ölçüde geleneksel değerleri yansıttığını, Tanrı, din, milliyetçilik, otorite, aile, kadın hakları, boşanma ve kürtaj konularındaki tavra yönelik sorulara dayalı olarak göstermektedir.

Kendini İfade Endeksi ise bir ülkenin bireysel haklara ve kendini ifade etmeye ne derece kıymet verdiğini, kendini ifade, yaşam kalitesi, demokrasi, bilim ve teknoloji, boş zaman, çevre, güven, politik protesto, göçmenler ve eşcinsellerle ilgili tavra yönelik sorulara dayalı olarak göstermektedir.

Tablo 3'ün ortaya koyduğu en dikkat çekici sonuç ABD'nin 14'üncü sırada kalması. Bunun sebebi ise Amerikalıların dinden milliyetçiliğe, boşanmadan göçmenlere kadar değişik konularda çok daha muhafazakar tavırlar sergilemesidir.

Hepsi Birarada: Avrupa-Yaratıcılık Endeksi

Yaratıcı Çağda ulusal rekabet gücünün tam bir değerlendirmesinin yapılabilmesi için yukarıdaki üç endeksin birleştirilmesi sonucunda bileşik bir endeks olarak Avrupa-Yaratıcılık Endeksi oluşturulmuştur.

Tablo 4

Avrupa-Yaratıcılık Endeksi		Yetenek Endeksi			Teknoloji Endeksi			Hoşgörü Endeksi		
		Yaratıcı Sınıf	Beşeri Sermaye*	Bilimsel Yetenek	Yenilik	Yüksek Teknoloji Yenilik	Ar-Ge	Tavırlar	Değerler	Kendini İfade
Sıra	Skor									
1. İsveç	0.81	8	7	2	2	3	1	2	1	1
2. ABD	0.73	1	1	3	1	1	3	n.a.	13	4
3. Finlandiya	0.72	4	6	1	4	2	2	3	5	10
4. Hollanda	0.67	3	2	10	6	4	8	5	4	2
5. Danimarka	0.58	9	15	4	5	5	6	7	3	3
6. Almanya	0.57	11	4	7	3	6	4	12	2	9
7. Belçika	0.53	2	8	6	7	9	7	13	8	8
8. İngiltere*	0.52	5	3	8	9	6	9	8	9	6
9. Fransa	0.46	n.a.	11	5	10	8	5	11	7	11
10. Avusturya	0.42	12	14	11	8	10	0	9	10	5
11. İrlanda	0.37	6	10	9	11	12	1	5	15	7
12. İspanya	0.37	10	4	12	13	13	3	1	12	14
13. İtalya	0.34	13	12	13	12	11	2	4	11	12
14. Yunanistan	0.31	7	9	15	14	14	5	14	6	13
15. Portekiz	0.19	14	13	14	15	15	4	9	14	15

Not: 3 ila 11'inci sütunlardaki rakamlar ilgili ülkenin sütun başlığındaki konuda göreceli sırasını göstermektedir.

* Değerler Endeksi ile Kendini İfade Endeksi'ndeki rakamlar Kuzey İrlanda dışında Britanya'ya, Tavır Endeksi ise Kuzey İrlanda dahil Britanya'ya ilişkindir.

Tablo 4'e göre İskandinav ülkeler başta olmak üzere Kuzey Avrupa ülkelerinin bariz bir üstünlüğe sahip.

Avrupa-Yaratıcılık Eğilim Endeksi

Avrupa-Yaratıcılık Endeksi statik bir niteliğe sahip olduğu için ülkelerin belirli bir zaman noktasında nasıl olduğu bilgisinin ötesine geçip bu ülkelerin nasıl bir gelişim içerisinde olduğunu görmek için Avrupa-Yaratıcılık Eğilim Endeksi üretildi. Hoşgörü ile ilgili tarihi veri mevcut olmadığı için diğer iki kriterle sınırlı olarak, 1995'ten bu yana ulusal performanslar değerlendirildi.

Tablo 5

Avrupa-Yaratıcılık Eğilim Endeksi		Yaratıcı Sınıfta Büyüme	Bilimsel Yetenekte Büyüme	Patent Artışı	Ar-Ge Artışı
Sıra	Skor				
1. İrlanda	0.89	1	1	2	2

2. Finlandiya	0.60	10	2	6	1
3. Portekiz	0.51	14	4	1	3
4. Danimarka	0.38	4	11	3	6
5. İspanya	0.37	9	5	8	4
6. Yunanistan	0.36	12	6	4	9
7. İsveç	0.35	3	9	5	10
8. Belçika	0.35	5	10	7	5
9. Avusturya	0.34	10	3	9	8
10. ABD	0.33	7	7	14	7
11. Hollanda	0.27	2	8	10	12
12. Almanya	0.20	8	14	12	11
13. İtalya	0.18	6	15	11	13
14. İngiltere*	0.15	13	12	13	14
15. Fransa	0.08	n.a.	13	15	15

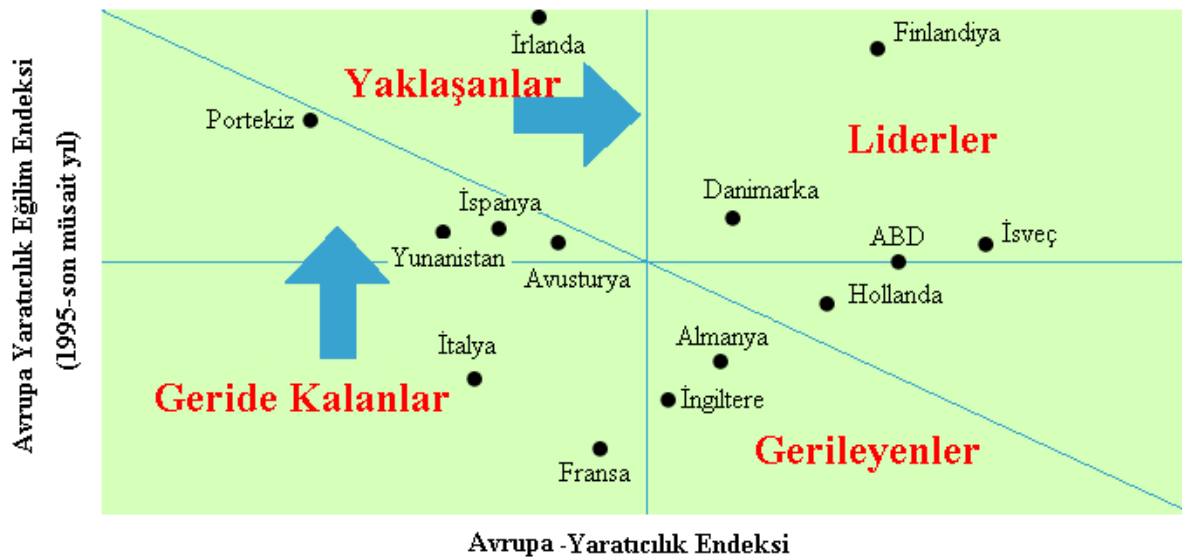
* Değerler Endeksi ile Kendini İfade Endeksi'ndeki rakamlar Kuzey İrlanda dışında Britanya'ya, Tavr Endeksi ise Kuzey İrlanda dahil Britanya'ya ilişkindir.

Büyüme endeksi 1995'ten (bazı ülkelerde daha geç bir yıldan) mevcut son verilere kadarki ortalama yıllık büyüme oranını gösteriyor.

Avrupa-Yaratıcılık Matrisi

Son olarak gerek yaratıcılık durumu gerekse bu konudaki eğilimi biraraya getirilerek Avrupa ülkeleri ile ABD dört kümeye ayrıldı. Üretilen matrisin bir yanı mevcut yaratıcılık seviyesini diğer yanı ise yaratıcılıktaki gelişme eğilimini göstermektedir.

Grafik 4: Avrupa-Yaratıcılık Matrisi

Değerlendirme

Yaratıcılık ekonomik büyümenin itici gücü haline gelmiştir. Küresel ekonomide rekabet edebilme ve refaha erişebilme kabiliyeti mal ve hizmet ticareti ile sermaye ve yatırım akımını aşmaktadır. Bunların yerine, milletlerin yetenekli kişileri cezbetme, tutma ve geliştirme kabiliyetine bağlı hale gelmiştir. Bu raporda “The Rise of the Creative Class – Yaratıcı Sınıfın Yükselişi” adlı raporun içerdiği kavram ve göstergeler Avrupa bağlamında genişletilmiştir. Bu rapor 14 Avrupa, İskandinav ve Kuzey ülkesi ile ilgili olarak, ekonomik gelişmenin üç önemli önşartına -teknoloji, yetenek ve hoşgörü- dayanan Yaratıcı Sınıf ve rekabet gücüne ilişkin yeni göstergeler getirmekte ve bunları ABD ile kıyaslamaktadır. Bu ölçüler önceki rapordakilere göre oldukça farklı olsa da, bulgular ondaki kadar aydınlatıcı ve ikna edici.

- Yaratıcı sınıf, 14 Avrupa ülkesinden 7’sinde işgücünün yüzde 25’inin üzerinde ve 3’ünde –Hollanda, Belçika ve Finlandiya- ise işgücünün hemen hemen yüzde 30’unu oluşturuyor. Bu üçüyle birlikte İngiltere, İrlanda ve Danimarka’da yaratıcı sınıf mavi-yakalı işçilerden daha fazla.
- Yaratıcı sınıf Avrupa ülkelerinin çoğunda belirgin şekilde hızla büyüyor. İrlanda bu konuda en hızlı ülke; 1995’ten bu yana büyüme hızı yıllık yüzde 7.
- Ancak bütün ülkeler yaratıcı ekonomi ve yaratıcı meslekler yapısına geçiş yapabilmiş değil. Örneğin, İtalya ve Portekiz’de yaratıcı sınıf işgücünün yüzde 15’inin altında.
- Her ne kadar ABD teknolojide ve en iyi yetenekleri toplamada dünya liderliğini sürdürse de, bir grup Kuzey Avrupa ülkesi –Finlandiya, İsveç, Danimarka, Hollanda, Belçika- rekabet edebilecekleri ayırıcı özelliklere sahip. Bu ülkelerin belirgin teknolojik kabiliyetleri var, yaratıcı yetenek geliştirmeye yatırım yapmış ve yapmaya devam ediyorlar ve dışarıdan yetenek getirme kabiliyetiyle bağlantılı değer ve tavırlara sahip görünüyorlar. Bunların bir kısmı – belirgin şekilde İsveç ve Hollanda- göçmen politikalarını serbestleştirdi ve çok sayıda yabancı doğumlu kişiyi ülkesine çekti. Bunlar ve diğer ülkeler hala ABD’deki gibi göçmenleri hızla ve farklılıkları ortadan kaldıracak şekilde asimile edememiş, ABD ve Kanada’daki çeşitli grupların yapabildiği hızlı dikey hareketlilik için gerekli ortamı hazırlayamamışlardır. İngilizcenin bu ülkelerde geniş kitlelerce konuşulması yaratıcı insanlar için küresel rekabette ilave bir avantaj sağlamakta ve gelecekte bu ülkeler AB üyeleri arasında daha serbest kişi dolaşımından faydalanmaya devam edecekler.

- Avrupa’da rekabetin merkez üssü geleneksel güçlerden, özellikle Fransa, Almanya ve İngiltere’den, bir grup kuzey Avrupa ülkesine doğru kaymaktadır.
- İsveç, sadece bütün diğer Avrupa ülkelerini değil ABD’yi de geçen bir derece ile Avrupa-Yaratıcılık Endeksi’nde en üstte yer almıştır.
- Finlandiya’da yüksek genel yaratıcı rekabet gücü seviyesi ve yaratıcı kabiliyetlerdeki hızlı gelişmesiyle Yaratıcı Çağ’da yarışabilecek bir konumda.
- Hollanda, Danimarka ve Belçika’da rekabet edebilecek özelliklere sahip görünüyor.
- İrlanda, 1995’ten bu yana Yaratıcı Sınıfı’ndaki ve bunun altında yatan yaratıcı kabiliyetlerindeki önemli büyüme ile enerjik bir ülke olarak ortaya çıkıyor.
- Kişileri cezbedebilme kabiliyeti duyarlı ve dinamik bir süreç. Küresel yaratıcı ekonominin yeni merkezleri çabucak ortaya çıkabilir; mevcut oyuncular konumlarını kaybedebilir. Bugün dünya bir dönüm noktasında. Yıllardır ABD dünyanın her yerinden en iyi ve en parlak kişileri çekebilme konusunda karşı çıkılamaz bir üstünlüğe sahipti. İlk defa bu üstünlük tehlikede görünüyor. Bunun sebebi kısmen, Avrupa ve bazı diğer yerlerde –Kanada ve Avustralya başta- bazı ülkelerin göçmen politikalarını serbestleştirmeleri ve yeteneklileri çekmek ve elde tutmak için çabalarını artırmalarıdır. Diğer sebep ise hem bilimsel bilgiyi sınırlandıran ve kişilerin ülkeye girişini ve çıkışını zorlaştıran doğrudan politikalar hem de ABD’nin yabancı doğumlu kişilere karşı daha az dostça ve tek yanlı saldırgan olarak algılanması nedeniyle yaratıcı yetenekler için ABD’deki ortamın soğumasıdır.